

Birthday kiss

Minister Kamp van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft voorgesteld om de AOW exact op de 65e verjaardag te laten ingaan en niet meer op de eerste dag van de maand waarin deze verjaardag valt. Dit wordt kort aangeduid met de slogan 'AOW vanaf verjaardag'. Het wetsvoorstel strekt tot uitvoering van het regeerakkoord om met ingang van 1 januari 2012 een bijdrage te leveren aan de doelstelling van het kabinet om de overheidsfinanciën weer gezond te maken, zoals dat in fraaie bewoordingen wordt omschreven. Kortom, een bezuiniging.

Het klinkt zo eenvoudig: AOW vanaf verjaardag. Destijds, in 1957, is in de AOW onderscheid gemaakt tussen de leeftijd waarop recht op AOW ontstaat, de 65e verjaardag, en de datum waarop het AOW-ouderdompensioen ingaat, de ingangsdatum. Om uitsluitend administratieve redenen is voor dit onderscheid gekozen, aldus de memorie van toelichting. Nu wil het kabinet in het kader van de bezuinigingen dat onderscheid opheffen en de ingangsdatum op de dag van de verjaardag stellen. Maar zo simpel als het lijkt, is het niet. In de meeste cao's is immers bepaald dat het dienstverband ook wordt beëindigd op de eerste dag van de maand waarin iemand 65 wordt. Daarom is in de meeste pensioenregelingen eveneens opgenomen dat het pensioen op die dag ingaat. Om een en ander op elkaar te laten aansluiten, zal dus in de cao's moeten worden opgenomen dat het dienstverband doorloopt tot de 65e verjaardag. En in de pensioenregelingen moet worden opgenomen dat pas recht op pensioen bestaat vanaf de 65e verjaardag. Het vormt al een enorme inspanning om bijna alle

cao's en bijna alle pensioenregelingen in Nederland op dit punt aan te passen. Daarover zijn reeds de nodige vragen gesteld in de Tweede Kamer.

Met die wijzigingen zijn we er echter nog niet. Voor een ieder die 65 jaar en straks 66 jaar (na 2020) of 67 jaar (na 2025) wordt, zal een complexe berekening moeten worden gemaakt voor zijn inkomen in die maand. Ik hoop op 21 november 2035 67 jaar oud te worden. Met deze systematiek zal ik dus tot en met 20 november 2035 moeten doorwerken. Ik heb dan recht op 20/30e van een maandsalaris. Verder heb ik over het jaar 2035 recht op vakantiegeld over een periode van 10 maanden en 20/30e maand. Ook mijn vakantiedagen moeten op die basis worden berekend.

Vervolgens moeten mijn AOW en pensioen voor die maand worden berekend. Dat betekent dat ik in november 2035 recht heb op een AOW ter grootte van 10/30e maand AOW en van een pensioen gelijk aan 10/30e van een maand pensioen. Ik vind wel dat dan bij de berekening van mijn pensioen de 20 dagen in november ook moeten worden meegeteld. Ik ben op 1 oktober 1992 gestart met werken. Als ik over die hele periode pensioen had opgebouwd – was het maar waar! – zou ik dus een pensioenopbouw hebben van 43 jaar, één maand en 20/30e maand. Zou ik op 21 december jarig zijn, dan zou moeten worden uitgegaan van 20/31e. En iemand die op 21 februari jarig is, heeft recht op een salaris van 20/28e en een pensioen van 8/28e, tenzij hij 65 jaar wordt in een schrikkeljaar. Als ik mijn pensioen en/of AOW vervroegd zou willen laten ingaan, bijvoorbeeld op 1 oktober 2035, zal actuariëel moeten worden berekend met welk bedrag mijn pensioen en AOW moet worden verlaagd als ik dat één maand en 20 dagen eerder wil laten ingaan. Ik heb begrepen dat de AOW ook eerder of later kan ingaan. Moet dan steeds met hele maanden worden gerekend, zodat ik uitsluitend per de 21e van enige maand vervroegd mijn AOW kan laten ingaan, of mag ik mijn AOW ook laten ingaan per de eerste dag van enige maand? Of hebben we de volledige vrijheid en mag ik mijn AOW op elke dag van de maand laten ingaan?

Het wetsvoorstel leidt dus tot veel complexe berekeningen. Dit staat haaks op de oproep van de AFM van vorig jaar. Die had namelijk geconstateerd dat complexe pensioenen leiden tot fouten in UPO's en onduidelijkheid voor de consumenten. Daarom roept de

Roel Veugelers

Mr. R.J.G. Veugelers is advocaat bij Veugelers Advocatuur

AFM op om pensioenregelingen te vereenvoudigen. Ze stelt daarbij dat vereenvoudiging leidt tot kostenreductie en ervoor zorgt dat de pensioenen makkelijker te administreren zijn. In verband daarmee is nu reeds in de meeste pensioenregelingen opgenomen dat bij de pensioenopbouw uitsluitend wordt uitgegaan van volledig gewerkte maanden. Dat sluit echter niet aan op het voorstel van de minister.

De minister lijkt zich bewust van deze heel bewerkelijke operatie. Zo laat hij de systematiek van de premieheffing door de Belastingdienst, die uitgaat van de eerste van de maand, ongewijzigd. Anders zou de uitvoeringspraktijk van de Belastingdienst worden geconfronteerd met circa dertig extra maantabellen. De Belastingdienst kan dit niet aan, maar de personeelsafdelingen van alle werkgevers en pensioenfondsen moeten het wel verwerken.

■ KISS (KEEP IT SHORT AND SIMPLE)

Kan het toch eenvoudiger? Ik meen van wel. Bepaal eenvoudigweg dat degene die op of voor de 15e van de maand jarig is, per de eerste van die maand, en dat degene die na de 15e van de maand jarig is, per de eerste van de volgende maand zijn AOW ontvangt. De bestaande en eenvoudige methodiek dat pensioen en AOW steeds op de eerste dag van de maand ingaat, wordt voortgezet. Daardoor zal ook het dienstverband steeds per de laatste dag van de maand worden beëindigd. Om deze systematiek toe te passen, moet artikel 16 van de Algemene Ouderdomswet als volgt gaan luiden:

1. Indien de belanghebbende voor of op de 15e van enige maand 65 jaar wordt, gaat het ouderdomspensioen in op de eerste dag van de maand waarin de belanghebbende aan de voorwaarde voor het recht op ouderdomspensioen voldoet.
- 1 a. Indien de belanghebbende na de 15e van de maand 65 jaar wordt, gaat het ouderdomspensioen in op de eerste dag van de maand, volgend op de maand waarin de belanghebbende aan de voorwaarden voor het recht op ouderdomspensioen voldoet.

Met deze systematiek blijft de bezuiniging overeind. Er zijn geen complexe berekeningen vereist, zodat aan de oproep van de AFM wordt voldaan en de afspraak van het regeerakkoord wordt nageleefd. De afspraak was dat de AOW zou ingaan op de verjaardag. In de nieuwe systematiek zal de AOW ingaan binnen twee weken voor of na de 65e verjaardag. Dat lijkt me een

redelijke uitvoering van de afspraak. Een gunstig neveneffect van deze systematiek is dat de uitvoeringskosten voor pensioenfondsen en werkgevers aanzienlijk lager zullen zijn. De hiervoor beschreven complexe berekeningen zijn immers niet meer nodig.

Voor mij betekent het dat ik in 2035 niet op 21 november met pensioen zal gaan, maar pas op 1 december. Daar heb ik geen bezwaar tegen. Met name niet als daarmee wordt voorkomen dat ik allerlei gezeur krijg omdat bij het maken van de eindafrekening en de pensioenberekening fouten zijn gemaakt omdat de berekeningswijze zo complex is.